Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe

Jaarverslag 2021

1. Inleiding

De Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe, opgericht in 1905 door mevrouw C.P. van den Santheuvel-Sobbe en haar broer de heer C.L. Sobbe, heeft als doel:

> ***"het verlenen van geldelijke steun tot oprichting, uitbreiding of instandhouding van instellingen, welker doel is van menslievende of liefdadige aard."***

In de loop der jaren is deze Fundatie uitgegroeid tot een landelijke stichting die twaalf fondsen bestuurt, met uiteenlopende doelstellingen. Met ingang van 1 september 2021 is het *Dorodarte Kinderfonds* bij de Fundatie ondergebracht als fonds op naam. Van vijf fondsen is het vermogen toegevoegd aan de Fundatie, maar zij worden wel apart geadministreerd. De overige zes fondsen vormen een eigen juridische eenheid, hebben een eigen balans en hun vermogen wordt eveneens apart geadministreerd.
Dit houdt in dat het curatorium van de Fundatie tevens als bestuur van de overige fondsen optreedt, de gelden gezamenlijk beheert en de aanvragen onderbrengt bij het meest aangewezen fonds (rekening houdend met de statutaire doelstellingen en beschikbare middelen).

De fondsen die onder het curatorium van de Fundatie ressorteren zijn:

Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe Stichting (1905)
het Olga Heldring Fonds (1930)
het Fonds Wiggers van Kerchem (1973)
het De Brauw Van Lynden Fonds (1978)
het George Hendrik Breitner Fonds (1919, sinds 1978 bij de Fundatie)
het Dorodarte Kinderfonds (2021)
Stichting Regina van Geuns Fonds (1923)
Hélène de Montigny Stichting (1928)
Fundatie Luden van Stoutenburg Stichting (1928)
Stichting Het Looijers Hofje (1829, sinds 1968 bij de Fundatie)
Stichting M.C.d.H. Fonds (1908, sinds 1992 bij de Fundatie)
Stichting Pruikenburg Fonds (1995, sinds 2011 bij de Fundatie)

Al deze fondsen hebben maatschappelijke doelstellingen. Dit betekent in de praktijk, dat het merendeel van de giften bestemd is voor maatschappelijk werk, gehandicapten- en ziekenzorg, educatie, talentontwikkeling, toeleiding naar werk en, meer in algemene zin, ontwikkeling, integratie en participatie. Daarnaast is er een beperkt bedrag beschikbaar voor kunst(historie) en specifieke doelen genoemd in de statuten, zoals hieronder weergegeven.

Het ***Olga Heldring Fonds*** heeft dezelfde doelstelling als de Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe en kan daarnaast uitkeringen doen op het gebied van de kunst en cultuur, mits hierdoor een maatschappelijk doel wordt gediend.

Het ***Fonds Wiggers van Kerchem*** heeft dezelfde doelstelling als de Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe.

Het ***De Brauw Van Lynden Fonds*** ondersteunt organisaties die werkzaam zijn voor kinderen met een geestelijke of lichamelijke beperking.

Het ***George Hendrik Breitner Fonds*** doet uitkeringen aan Nederlandse schilders en beeldhouwers ten einde zich in hun werk te kunnen ontwikkelen.

Het ***Dorodarte Kinderfonds*** heeft als doelstelling het ondersteunen van projecten voor hulp aan jongeren tot en met de leeftijd van 30 jaar, alsook van projecten voor kinderen en cultuur.

Het ***Regina van Geuns Fonds*** ondersteunt organisaties ten behoeve van personen met lichamelijke beperkingen.

De ***Hélène de Montigny Stichting*** heeft naast haar maatschappelijke doelstellingen nog een bijzonder doel: het eens in de drie jaar – mits de financiën dit toelaten – uitkeren van een prijs in geld aan "een persoon of personen die zich in buitengewone mate verdienstelijk heeft/hebben gemaakt ten opzichte van het mensdom in het algemeen".

De ***Stichting Fundatie Luden van Stoutenburg*** Het doel van de stichting is het verlenen van geldelijke steun tot oprichting, uitbreiding of instandhouding van instellingen voor ziekenzorg en eventueel van verenigingen en comites welker doel is van menslievende of liefdadige aard.

De ***Stichting Het Looijers Hofje*** verleent steun aan hofjes en meer in het algemeen aan huisvesting van ouderen in behoeftige omstandigheden.

Het ***M.C.d.H. Fonds*** steunt maatschappelijke doelen uitgevoerd door Protestants Christelijke instellingen.

De ***Stichting Pruikenburg Fonds*** ondersteunt wetenschappelijke uitgaven op historisch of (kunst)historisch gebied, (kunst)historisch onderzoek, restauratie van cultuurhistorische monumenten en de instandhouding van kunsthistorische voorwerpen.

Alle stichtingen zijn als Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) geregistreerd bij de Belastingdienst. Het jaarverslag van de Fundatie wordt gepubliceerd op de website www.fundatiesobbe.nl.

2. Curatorium

De fondsen worden in het verslagjaar bestuurd door een curatorium dat als volgt is samengesteld:
Aleid Leemhuis, voorzitter
Hanneke van Scherpenzeel, secretaris
Cortijn van Valkenburg, penningmeester (tot oktober 2021)
Steven de Clercq, penningmeester (vanaf oktober 2021)

Rob van Roozendaal, tweede penningmeester
Fernand Pahud de Mortanges, tweede secretaris
Nienke van den Hoek

Curator Van Valkenburg trad per 1 oktober 2021 terug uit het Curatorium. De Curatoren zijn hem veel dank verschuldigd voor zijn inzet als penningmeester van de Fundatie en zijn begeleiding van de Social Impact Bonds. Ook zijn inbreng in de vergaderingen met betrekking tot de beoordeling van de aanvragen droeg bij aan een verantwoorde besluitvorming.

De curatoren ontvangen geen bezoldiging. Zij ontvangen vacatiegeld conform de regels die in dit verband voor een ANBI gelden.
Curatoren vergaderden in 2021 vier keer in het kantoor van de Fundatie en drie keer digitaal.

Het curatorium in de samenstelling van eind 2021. V.l.n.r. Nienke van den Hoek, Rob van Roozendaal, Aleid Leemhuis, Steven de Clercq, Hanneke van Scherpenzeel, Fernand Pahud de Mortanges.

3. Bureau

Het secretariaat wordt gevoerd door Esperanza den Braber (0,8 fte).

4. Uitkeringen

Beleid

In totaal zijn in 2021 voor de gezamenlijke fondsen 488 aanvragen in behandeling genomen.
Aan meer dan de helft is een bijdrage toegekend, in lijn met de verschillende statutaire doelstellingen zoals hierboven uiteengezet en de ruimte die ieder fonds daartoe heeft.
Vanaf 2021 is de beoordeling en afhandeling van aanvragen tot € 4.500 aan het bureau en de Secretaris gedelegeerd. Indien de Curatoren daar bijzondere op- en aanmerkingen op hebben, kunnen zij die kenbaar maken in de vergadering.

Schenkingen aan individuen worden alleen gedaan via een organisatie die hierin is gespecialiseerd, zoals Fondsen voor Urgente Noden en Samenwerkende Fondsen voor

Individuele Hulpverlening Gehandicapten. Deze organisaties nemen alleen aanvragen in behandeling die hen bereiken via hulpverlenende instanties.
Organisaties die hun bestuurders boven de "Balkenendenorm" belonen komen niet voor bijdragen van de Fundatie in aanmerking.

Corona gerelateerde giften
In 2021 zijn vrijwel geen aan corona gerelateerde aanvragen ontvangen. In het jaar 2020, waarin veel projecten door COVID-19 geen doorgang konden vinden, is besloten om aan lopende projecten, waarbij inventief naar oplossingen werd gezocht om toch de de doelgroepen te bereiken, een donatie te geven.

Stichting Onderwijsbegeleiding biedt in de provincies Overijssel en Groningen jongeren die het nodig hebben de mogelijkheid om zich verder te ontplooien. Hierdoor krijgen jongeren waarbij specifieke omstandigheden hun sociaal-emotionele ontwikkeling beperken de kans om hun talenten te ontwikkelen. De jongeren gaan wekelijks naar een huiswerkklas, waar ze worden begeleid door studenten. Door middel van een langdurig en intensief mentorprogramma en gerichte inhoudelijke vak begeleiding wordt positief resultaat geboekt.

Speerpuntenbeleid
Een speerpuntencommissie, bestaande uit vier Curatoren en het bureau, bereidt deze (veelal grotere) aanvragen voor. Zij bezoekt en evalueert de projecten regelmatig en brengt verslag uit aan het voltallige Curatorium. Als er meer informatie nodig is worden aanvragers uitgenodigd op het kantoor van de Fundatie. De hieronder genoemde categorieën vallen in 2021 onder het Speerpuntenbeleid:

- ***Educatie en arbeidsparticipatie jongeren***

Een substantieel deel van het giftenbudget wordt bestemd voor organisaties die zich richten op Amsterdamse jongeren met een achterstand en die bijdragen aan het voorkomen van uitval in het onderwijs, dan wel toeleiding naar werk bevorderen. Het gaat om huiswerkbegeleiding,

mentorprojecten, weekendscholen en talentontwikkeling op het gebied van onder andere sport, muziek, techniek en/of creativiteit. Daarnaast vallen er programma's op het gebied van taal, beroepskeuze en het opdoen van werkervaring binnen deze categorie. In het verslagjaar is besloten om een extra grote gift te doen aan een project dat de ontwikkelingskansen van kinderen die opgroeien in armoede vergroot.
In 2021 is € 567.380 toegekend in deze categorie (in 2020: € 386.044). De 16 toegekende giften varieerden van € 4.000 tot € 294.058 per project.

Stichting De Harde Leerschool richt zich voornamelijk op intrinsiek gemotiveerde jongvolwassen mannen met een forse afstand tot de arbeidsmarkt die moeilijk bereikbaar zijn of binnen het huidige zorgsysteem tussen wal en schip (dreigen te) vallen. Dit Werkfit programma op maat wordt gevolgd door een nazorg- en mentoringprogramma. Het programma beslaat 12 weken, met een intensiteitsopbouw van 16 naar 32 uur per week. Zo krijgen de deelnemers de gelegenheid om gefaseerd arbeidsritme op te bouwen. Na de introductie- en kennismakingsweken volgen de deelnemers het reguliere programma en gaan de deelnemers zich na enkele weken een dag per week oriënteren en meedraaien op de arbeidsmarkt. De laatste weken biedt het programma maatwerk, bestaande uit arbeidsoriëntatie, vrijwilligerswerk, meedraaien bij een potentiele werkgever of aanvullende training en begeleiding.

- ***Noodhulp***

Noodhulp is een tweede speerpunt binnen het giftenbeleid van de Fundatie; het beleid is erop gericht de steun aan deze sector te vergroten. Fonds Bijzondere Noden Amsterdam ontvangt al decennialang jaarlijks een bijdrage aan het werkkapitaal, om op een snelle en efficiënte manier mensen te helpen die in een acute financiële noodsituatie terecht zijn gekomen en niet, niet tijdig of niet voldoende in aanmerking komen voor een (wettelijke) voorliggende voorziening. In 2021 heeft de Fundatie daarnaast ook bijgedragen aan andere projecten in de categorie Noodhulp. Zo heeft zij heeft werkkapitaal verschaft aan diverse noodhulpbureaus, investeringen gefinancierd voor enkele voedselbanken en algemene bijdragen geleverd aan verschillende opvanghuizen en stichtingen die zich inzetten voor huishoudens met een laag inkomen.
In 2021 is in deze categorie aan in totaal 25 giften € 261.340 uitgekeerd (€ 390.001 in 2020). De bedragen varieerden van € 3.000 tot € 35.000.

- ***Projecten voor Vluchtelingen***

De categorie Vluchtelingen in Nederland is een derde speerpunt binnen het giftenbeleid. In 2021 is in deze categorie 36 keer een gift toegekend voor in totaal € 469.040 (in 2020 € 367.439). Het betrof o.a. bijdragen voor ongedocumenteerde vrouwen, taal coaching, verbindende muziekprogramma's en projecten met betrekking tot toeleiding naar werk en ondernemerschap als mede opvanghuizen met bedragen variërend van € 2.000 tot € 50.000.

Stichting ElanArt stelt met het programma Culture Departure kunst en creativiteit als vertrekpunt om afstanden tussen jongeren die in azc's verblijven en studenten in Nijmegen en Arnhem te verkleinen. Wekelijks worden er diverse activiteiten georganiseerd op het gebied van theater, muziek en beeldende kunst, zowel in de azc's als daarbuiten. De nieuwkomers komen buiten het azc in contact met leeftijdgenoten en krijgen inzicht in de mogelijkheden van studeren en werken in Nederland. Het even weg zijn uit het azc en in een dynamische leeromgeving samen met leeftijdgenoten plezier maken, geeft hen een gevoel van waardigheid en menselijkheid.

Aanvragen, toewijzingen

Het aantal toegekende aanvragen bedroeg 294. Het percentage toewijzingen bedroeg in 2021 60,2 % vergeleken met 47,8 % in 2020. De gemiddelde uitkering in 2021 bedroeg € 9.064. In totaal is in 2021 een bedrag toegewezen van € 2.664.816 (in 2020: € 2.270.668).

Kwantitatieve gegevens

1. Behandelde aanvragen en het aantal toewijzingen en afwijzingen in 2021

Kwantitatieve gegevens	2021	2020	2019	2018	gemiddeld
Toegewezen aanvragen	294 60,2%	281 47,8%	314 51,2%	319 56,2%	302 54%
Afgewezen aanvragen	192 39,3%	304 51,7%	298 48,5%	248 43,6%	261 45,7%
Aanvragen in behandeling	2 0,4%	3 0,5%	2 0,3%	1 0,2%	2 0,3%
Totaal verwerkt door het bureau	488	588	614	568	565

2. Verdeling der toewijzingen per categorie 2019-2021

		2021	2020	2019
1	Educatie & arbeidsparticipatie jongeren	567.380	386.044	358.309
2	Sociaal-maatschappelijke organisaties	893.509	710.636	708.434
3	Gehandicapten- en ziekenzorg	264.517	183.228	232.644
4	Noodhulp	261.340	390.001	154.500
5	Vluchtelingen	469.040	367.439	383.893
6	Toeleiding naar werk	10.000	26.820	41.925
7	Opvanghuizen	40.895	63.000	59.000
8	Persoonlijke schenkingen	82.000	77.000	77.000
9	Huisvesting alleenstaanden	9.000	5.000	11.000
10	Kunst	20.000	21.000	14.000
11	(Kunst)historie	19.0635	15.500	20.500
12	Schilders & beeldhouwers		0	0
13	Hélène de Montigny prijs	27.500	25.000	25.000
	Totaal	2.664.816	2.270.668	2.096.205

3. Toewijzingen in 2019-2021 per fonds

	2021		2020		2019	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe	1.550.807	58	1.332.607	59	1.206.689	58
Olga Heldring Fonds	122.300	5	114.396	5	105.035	5
Fonds Wiggers van Kerchem	293.732	11	267.113	12	253.997	12
De Brauw van Lynden Fonds	80.881	3	44.113	2	48.116	2
George Hendrik Breitner Fonds						
Dorodarte Kinderfonds	21.000	1				
Regina van Geuns Fonds	105.186	4	68.800	3	56.932	3
Hélène de Montigny Stichting	243.500	9	221.500	10	212.080	10
Fundatie Luden van Stoutenburg	162.775	6	148.139	7	135.106	6
Stichting Het Looijers Hofje	9.000	0	5.000	0	11.000	1
M.C.d.H. Fonds	56.000	2	53.500	2	46.750	2
Pruikenburg Fonds	19.635	1	15.500	1	20.500	1
Totaal	2.664.816		2.270.668		2.096.205	

De beschikbare gelden variëren per Fonds en hebben te maken met de gelden die oorspronkelijk voor de doelstellingen van dat Fonds gedoneerd zijn - het zogenoemde "stamkapitaal".

Stichting Gouden Dagen heeft een elektrische Gouden Koets in Amstelveen gerealiseerd. Ouderen kunnen van deze taxi gebruik maken om op een toegankelijke en goedkope manier mobiel te blijven en hun sociale netwerk te onderhouden. Er is altijd ruimte voor een praatje met de chauffeur die zich als actieve vrijwilliger inzet.

5. Financiën

Het beheer van de beleggingsportefeuille is ondergebracht bij twee vermogensbeheerders. Als ijkpunt voor het reële vermogen geldt de eerste vergadering van het jaar.

Ontwikkelingen financiële markten en portefeuilles.
Leek het begin 2021 erop dat 2020 de geschiedenis zou ingaan als een uitzonderlijk jaar dan kan deze frase nu worden herhaald. 2021 was een bewogen jaar. Hoewel het Coronavirus gedurende het hele jaar de voorpagina's van de kranten beheerste bleek dat de economie wereldwijd het krachtig herstel van 2020 ook in 2021 kon voortzetten. De markten werden geconfronteerd met economische groeipercentages die een lange tijd niet waren gezien. Natuurlijk is dat deels te verklaren door de zwakke cijfers van 2020 waartegen de groei van 2021 werd afgezet maar ook zonder die vergelijking was er veelal sprake van een forse groei. Door die uitstekende cijfers begon het inflatiespook steeds meer rond te waren. Daar waar de Europese centrale bank de verwachtingen voor renteverhogingen temperde kwamen uit de Verenigde Staten andere geluiden. In het vierde kwartaal begon de centrale bank daar duidelijk signalen af te geven dat er renteverhogingen aan zaten te komen. Het mocht de pret op aandelenbeurzen vooralsnog niet drukken. De wereldindex liet een groei zien van maar liefst 26%, waaraan de USD een forse bijdrage leverde met een stijging van 8,5%. De Europese index steeg met 22% en de index van de opkomende landen stak daar bleek bij af

met een stijging van maar 3%. Voor obligaties was een veel slechter jaar met de dreigende renteverhogingen. De Europese obligatie-index daalde met 3%.
Per saldo bedroeg het absolute rendement van beide portefeuilles van de Fundatie ruim € 11 miljoen.

Financiële Positie Fundatie
x 1.000

	31-12-2021	31-12-2020
Activa		
Materiële Vaste Activa	13.459	12.588
Financiële Vaste Activa	69.101	61.377
Voorraden	2	2
Vorderingen	252	244
Liquide middelen	6.523	3.730
Totaal	**89.338**	**77.746**
Passiva		
Vermogen	88.467	77.012
Voorzieningen	50	25
Kortlopende schulden	820	709
Totaal passiva	**89.338**	**77.746**

Resultaatvergelijking
x 1.000

	31-12-2021	31-12-2020
Baten uit Beleggingen	1.453	1.598
Rentebaten	-24	10
Exploitatie landbezit en opstallen	36	131
Som der Baten (A)	**1.464**	**1.739**
Lasten (B)		
Sociale lasten	10	11
Lonen en salarissen	66	68
Pensioenlasten	8	7
Huisvestingskosten	31	33
Overige kosten	53	69
Som der Lasten (B)	**169**	**188**
Resultaat (A-B)	**1.296**	**1.551**
Inflatiecorrectie	-2.079	-987
Uitkeringen minus restituties	-2.597	-2.287
Exploitatieresultaat	**-3.380**	**-1.723**

Het ongerealiseerde koersresultaat wordt rechtstreeks ten laste/ten gunste gebracht van de ongerealiseerde resultaten onder het vermogen.

**Social Impact Bonds*
In 2017 heeft de Fundatie besloten om als een van de eerste vermogensfondsen te investeren in een Social Impact Bond (SIB). Een SIB is een publiek-private samenwerking, die met één of meerdere uitvoerders een prestatiecontract met een SPV (Special Purpose Vehicle) sluit, om een maatschappelijk probleem, met meetbare impact-outcomes, op te lossen. Het SPV, de partij die verantwoordelijk is voor het managen van de SIB sluit een contract met de overheid, welke de investering en rendement betaalt bij aantoonbare besparingen en impact. De kosten van een dergelijk programma worden voorgefinancierd door een lening aan te gaan bij private investeerders - waaronder de Fundatie - die zowel maatschappelijk als financieel rendement nastreven.

In 2019 heeft de Fundatie, samen met drie andere investeerders waaronder EIF, geïnvesteerd in een nieuwe Social Impact Bond; Joining Forces. Een innovatieve publiek-private samenwerking van acht jaar met het Ministerie van Defensie. Het betreft een re-integratieproject waarbij arbeidsongeschikte militairen worden gere-integreerd, elders bij Defensie, of als burger. Het doel is een hoger percentage succesvolle en duurzame re-integratietrajecten, significante vemindering van loonsancties en aantoonbare verbetering van de welzijn van militairen. Gedurende 2020 is het aantal ziekmeldingen afgenomen waardoor de instroom in het project was gedaald. In 2021 was instroom weer aanzienlijk lager dan volgens de planning was aangenomen. Dat was het moment waarop partijen konden aangeven of zij wel of niet willen blijven participeren. De ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Begin 2022 is Defensie in overleg getreden met betrokken partijen over de voortgang van dit project.

6. Externe contacten
In 2021 bezochten een of meer Curatoren digitale vergaderingen van de FIN (Vereniging van Fondsen in Nederland; belangenbehartiger voor vermogensfondsen) en het Landelijk Fondsenoverleg.

In 2014 heeft het Landelijk Fondsenoverleg Amsterdam een Convenant gesloten met de gemeente Amsterdam, waarin afspraken staan voor regelmatige uitwisseling en nadere samenwerking.

Daarnaast is er regelmatig contact met andere Fondsen, om de visie rondom nieuwe vraagstukken of noden te bespreken en om de bijdragen voor concrete projecten af te stemmen. In dit kader had de Fundatie zitting in de werkgroep Vluchtelingen & Educatie bij Stichting Het RC Maagdenhuis. Deze werkgroep is eind 2021 opgeheven

7. FIN (Fondsen in Nederland) – Code Goed Bestuur
De Fundatie verklaart te voldoen aan de FIN-normen Goed Bestuur en heeft daartoe de Jaarlijkse Verklaring Naleving FIN-normen Goed Bestuur ingediend, welke periodiek (extern) getoetst wordt, bij de Fundatie voor het laatst in 2019.

8. Vooruitblik 2022
De Fundatie blijft onderzoeken op welke wijze het mogelijk is om de impact van de donaties beter meetbaar te maken ook op het gebied van duurzaamheid. Met andere donoren worden, ook in 2022, "best practises" uitgewisseld. Verduurzaming van de financiering van de projecten – die niet alle tot in lengte van dagen gesteund kunnen worden – blijft een punt van aandacht. In sommige gevallen kunnen sociale ondernemingen worden aangemerkt als project, omdat zij

weliswaar winst beogen uit oogpunt van financiële duurzaamheid, maar verder vooral een maatschappelijke meerwaarde nastreven. Aan de investeringskant blijft in 2022 het zoeken naar maatschappelijk verantwoorde beleggingen actueel.

Stichting Mixblik biedt in Rotterdam een tweejarig traject door middel va coaching, werken en scholing aan laaggeletterde vrouwen met een vluchtelingen- en migratieachtergrond. Afkomstig uit Eritrea, Somalië, Vietnam, Syrië, Congo, Saoedi Arabië en Senegal. Hierdoor krijgen vrouwen de kans zichzelf op professioneel vlak te ontplooien, een netwerk op te bouwen en volop mee te draaien in de Nederlandse samenleving. Vanuit de combinatie van koken, werken en duurzaamheid is een blikfabriek ontstaan: een veilige werkplek waar de vrouwen zichzelf kunnen ontwikkelen. De eigen fabriek biedt een scala aan activiteiten, waardoor de vrouwen tal van vaardigheden opdoen: administratie, sales, netwerken, productontwikkelingen, het bedienen van de machines.

Net zoals in de voorafgaande jaren, zal in 2022 een brainstormbijeenkomst worden gehouden, waarin de Curatoren onderwerpen, die niet uitgebreid tijdens de vergaderingen aan bod komen te bespreken. Te denken valt aan de koers van de Fundatie, en het functioneren van de organisatie.

In 2022 wordt de Hélène de Montigny prijs uitgereikt aan een laureaat, die door een jury, bestaande uit Joost Röselaers en Naïma Azough, onder voorzitterschap van de Rector Magnificus van de UvA wordt voorgedragen. Deze prijs wordt om de drie jaar toegekend.